

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ

25 січня 2024 р.

Київ

№ 1-рк

Комунальному підприємству «ГОЛОВНИЙ
ІНФОРМАЦІЙНО-ОБЧИСЛЮВАЛЬНИЙ
ЦЕНТР»

Про надання рекомендацій щодо
здійснення заходів, спрямованих на
запобігання порушенням законодавства
про захист економічної конкуренції

Антимонопольний комітет України, розглянувши подання Департаменту досліджень і розслідувань ринків невиробничої сфери від 18.01.2024 № 130-02/12-п та відповідні матеріали,

ВСТАНОВИВ:

1. ПРЕДМЕТ РЕКОМЕНДАЦІЙ

- (1) З метою формування та реалізації конкурентної політики, сприяння розвитку конкуренції надаються рекомендації комунальному підприємству «ГОЛОВНИЙ ІНФОРМАЦІЙНО-ОБЧИСЛЮВАЛЬНИЙ ЦЕНТР» (далі – КП «ГІОЦ») у порядку, передбаченому частиною третьою статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України».
- (2) На виконання доручення Голови Антимонопольного комітету України (далі – Комітет) від 03.05.2023 № 13-01/198 Комітет провів дослідження ринкового становища КП «ГІОЦ» на ринку послуг із забезпечення доступу фінансових компаній (надавачів платіжних послуг) до інформаційно-комунікаційної системи «Платформа цифрових мобільних сервісів «Київ цифровий» (далі – ПЦМС «Київ Цифровий»), складовою частиною якої є мобільний застосунок «Київ цифровий» (далі – Застосунок), з метою надання послуг із прийому платежів від платників і подальшого переказу коштів через ПЦМС «Київ Цифровий», складовою частиною якої є Застосунок, крім приймання та обліку комунальних платежів, а також товариства з обмеженою відповідальністю «Універсальні платіжні рішення» (далі – ТОВ «УПР») на ринку послуг із прийому платежів від платників і подальшого переказу коштів через ПЦМС «Київ Цифровий», складовою частиною якої є Застосунок, крім приймання та обліку комунальних платежів.

2. ПРАВОВИЙ СТАТУС КП «ГІОЦ»

- (3) КП «ГІОЦ» (ідентифікаційний код юридичної особи 04013755; адреса: 02192, м. Київ, вул. Космічна, 12-А) утворене розпорядженням Представника Президента України у місті Києві від 21 липня 1992 року № 678 (з урахуванням змін, внесених

розпорядженням Київської міської державної адміністрації від 25 березня 1997 року № 357) та здійснює свою діяльність відповідно до статуту, затвердженого розпорядженням виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) [далі – КМР (КМДА)] від 11 квітня 2018 року № 611 (далі – Статут).

- (4) Відповідно до статті 1 Статуту КП «ГІОЦ» засноване на комунальній власності територіальної громади міста Києва і підпорядковане Департаменту інформаційно-комунікаційних технологій виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (далі – Департамент ІКТ КМДА). У своїй діяльності КП «ГІОЦ» керується, зокрема, рішеннями Київської міської ради, розпорядженнями Київського міського голови, виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації).
- (5) Пунктом 3.1 статті 3 Статуту передбачено, що КП «ГІОЦ» є юридичною особою, провадить господарську діяльність на засадах самостійності, діє на принципах повного господарського розрахунку, веде бухгалтерський облік та податковий облік, статистичну звітність у порядку, встановленому законодавством України, набуває майнових та особистих немайнових прав, несе відповідні обов'язки, укладає угоди (договори, контракти) з юридичними та фізичними особами як в Україні, так і за її межами у встановленому законодавством порядку, виступає позивачем та відповідачем у судах від свого імені, має закріплене на праві господарського відання майно, поточний та інші рахунки в установах банків, печатки з власним найменуванням, штампи, фірмовий знак (логотип) чи знак обслуговування, бланки з власними реквізитами.
- (6) Відповідно до пункту 5.1 статті 5 Статуту КП «ГІОЦ» має право:
 - самостійно планувати свою діяльність і визначати перспективу розвитку (підпункт 5.1.1);
 - самостійно планувати основні напрямки діяльності відповідно до науково-технічних прогнозів та пріоритетів, кон'юнктури ринку продукції, робіт, послуг та економічною ситуацією (підпункт 5.1.2);
 - залучати до виконання робіт та надання послуг юридичних та фізичних осіб на підставі договорів підряду, доручень, трудових угод та інших форм договорів з оплатою праці згідно з умовами договорів, що не суперечать законодавству України (підпункт 5.1.9).
- (7) Пунктом 7.1 та підпунктом 7.4.1 пункту 7.4 статті 7 Статуту визначено, що управління КП «ГІОЦ» здійснює директор, який самостійно вирішує питання діяльності підприємства в межах своєї компетенції відповідно до Статуту.
- (8) Згідно з даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань основним видом діяльності КП «ГІОЦ» є 63.11. Оброблення даних, розміщення інформації на вебвузлах і пов'язана з ними діяльність.
- (9) Згідно з абзацом тринадцятим статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання – юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності чи фізична особа, що здійснює діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів, іншу господарську діяльність, у тому числі яка здійснює контроль над іншою юридичною чи фізичною особою; група суб'єктів господарювання, якщо один або декілька з них здійснюють контроль над іншими.
- (10) Тобто КП «ГІОЦ» є суб'єктом господарювання в розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

3. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

(11) Згідно з Методикою визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженою розпорядженням Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року № 49-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 1 квітня 2002 року за № 317/6605 (далі – Методика), визначено становище КП «ГІОЦ» на ринку послуг із забезпечення доступу надавачів платіжних послуг до ПЦМС «Київ Цифровий», складовою частиною якої є Застосунок, з метою надання послуг із прийому та подальшого переказу платежів через ПЦМС «Київ Цифровий» у випадку тимчасового затримання транспортного засобу (далі – ТЗ).

3.1. Встановлення об'єктів аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

(12) Пунктом 3.1 Методики передбачено, що об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є, зокрема:
суб'єкт господарювання;
конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується), споживається цим суб'єктом господарювання.

(13) Так, об'єктом для визначення монопольного (домінуючого) становища є:
- КП «ГІОЦ», яке є власником майнових прав на ПЦМС «Київ Цифровий», складовою частиною якої є Застосунок;
- послуга з доступу надавачів платіжних послуг до ПЦМС «Київ Цифровий», складовою частиною якої є Застосунок, з метою надання послуг прийому платежів від платників і подальшого переказу коштів через ПЦМС «Київ Цифровий» у випадку тимчасового затримання ТЗ.

(14) Інша господарська діяльність КП «ГІОЦ», крім надання вказаної послуги, не є об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища.

3.2. Товар (послуга)

(15) Згідно з пунктом 4.1 Методики перелік товарів, щодо яких має визначитися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).

(16) За інформацією, розміщеною на офіційному вебсайті КП «КІЇВТРАНСПАРКСЕРВІС», ПЦМС «Київ Цифровий» – єдиний сервіс в Україні, що дозволяє повернути евакуйовану автівку зі штрафмайданчика без черг. Якщо авто евакуюють, водій отримає сповіщення з адресою штрафмайданчика та інструкцією для повернення ТЗ¹.

(17) Тобто у випадку тимчасового затримання ТЗ ПЦМС «Київ Цифровий», складовою частиною якої є Застосунок, дає можливість користувачам отримати широкий спектр послуг:
- інформування про порушення правил дорожнього руху (далі – ПДР) та евакуацію ТЗ;
- можливість сплати платежів за евакуацію, оплати штрафів за порушення ПДР та зберігання ТЗ на спеціальному майданчику;
- оформлення заявки на повернення ТЗ.

¹ <https://ktps.kyiv.ua/services/pay/mobile-parking>

- (18) Доступ суб'єктів господарювання для надання своїх послуг у системі ПЦМС «Київ Цифровий», складовою якої є Застосунок, надається шляхом підписання договору з КП «ГІОЦ».
- (19) Отже, товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище КП «ГІОЦ», є послуга з доступу надавачів платіжних послуг до ПЦМС «Київ Цифровий», складовою частиною якої є Застосунок, з метою надання послуг прийому платежів від платників і подальшого переказу коштів через ПЦМС «Київ Цифровий» у випадку тимчасового затримання ТЗ.
- (20) Відповідно до пункту 4.4 Методики перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) може складатися шляхом визначення суб'єктів господарювання, які мають значущі обсяги продажу (постачання, виробництва), придбання (споживання, використання) товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території.
- (21) Продавцем зазначеного вище товару (послуги) є КП «ГІОЦ», яке є відповідальним виконавцем за впровадження доступу надавачів платіжних послуг до ПЦМС «Київ Цифровий».
- (22) У пункті 1.3 Методики визначено, що споживач – юридична чи фізична особа, яка здійснює діяльність з придбання та використання товарів, послуг, робіт на відповідному товарному (товарних) ринку (ринках).
- (23) Споживачами товару (послуги) є надавачі платіжних послуг, що включені до Реєстру платіжної інфраструктури, які потенційно можуть надавати послуги прийому платежів від платників і подальшого переказу коштів через ПЦМС «Київ Цифровий»².

3.3. Визначення товарних меж ринку

- (24) Згідно з абзацом першим пункту 5.1 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (25) У пункті 1.3 Методики визначено, що товарні межі ринку – товар (товарна група), сукупність схожих, однорідних предметів господарського обороту, в межах якої споживач за звичайних умов може перейти від споживання певного виду предметів господарського обороту до споживання іншого.
- (26) Як зазначалося раніше, ПЦМС «Київ Цифровий» є єдиним додатком, через який можна отримати комплекс послуг під час повернення тимчасово затриманого ТЗ у м. Києві, а доступ надавачам платіжних послуг до цього додатка може надати лише КП «ГІОЦ».
- (27) *Товарними межами ринку* є послуга з доступу надавачів платіжних послуг до ПЦМС «Київ Цифровий», складовою частиною якої є Застосунок, з метою надання послуг прийому платежів від платників і подальшого переказу коштів через ПЦМС «Київ Цифровий» у випадку тимчасового затримання ТЗ.

3.4. Визначення територіальних (географічних) меж ринку

- (28) Відповідно до абзацу першого пункту 6.1 Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установаження мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів товарної групи), є неможливим або недоцільним.

² Лист ТОВ «ФК «ГЕРЦ» від 27.06.2023 № 23/06-27/01 (вх. Комітету № 8-08/8745 від 30.06.2023).

- (29) У пункті 1.3 Методики визначено, що територіальні (географічні) межі ринку – територія зі сферою взаємовідносин купівлі-продажу товару (групи товарів), в межах якої за звичайних умов споживач може легко задовольнити свій попит на певний товар і яка може бути, як правило, територією держави, області, району, міста тощо або їхніми частинами.
- (30) Користувачі Застосунок (фізичні та юридичні особи) мають можливість отримати доступ до цифрових сервісів, які надаються в місті Києві. Зокрема, це оброблення електронних заяв на повернення тимчасово затриманого ТЗ. Зберігання тимчасово затриманих ТЗ здійснюється на спеціальних майданчиках чи стоянках, які розташовані в місті Києві та знаходяться у віданні Головного управління Національної поліції у м. Києві.
- (31) Отже, територіальними (географічними) межами ринку послуг із забезпечення доступу надавачів платіжних послуг до ПЦМС «Київ Цифровий», складовою частиною якої є Застосунок, з метою надання послуг із прийому платежів від платників та подальшого переказу коштів через ПЦМС «Київ Цифровий» у випадку тимчасового затримання ТЗ є територія міста Києва.

3.5. Часові межі ринку

- (32) Відповідно до пункту 7.1 Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило – рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.
- (33) У пункті 1.3 Методики визначено, що часові межі ринку – час стабільності ринку, тобто період, протягом якого структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому істотно не змінюються.
- (34) Відповідно до отриманої у процесі дослідження інформації³ правовідносини між КП «ГІОЦ» і ТОВ «УПР» ґрунтуються на Договорі № П-21/04-1 від 23.04.2021⁴, який є підставою надання КП «ГІОЦ» послуг із доступу до ПЦМС «Київ Цифровий» надавачу платіжних послуг – ТОВ «УПР».
- (35) Зважаючи на те, що предметом цих рекомендацій є надання КП «ГІОЦ» послуг із доступу до ПЦМС «Київ Цифровий», у межах Договору № П-21/04-1 від 23.04.2021, протягом якого ТОВ «УПР» надавалася вказана послуга, **часовими межами ринку** послуг із доступу надавачам платіжних послуг до ПЦМС «Київ Цифровий», складовою частиною якої є Застосунок, з метою прийому платежів від платників і подальшого переказу коштів через ПЦМС «Київ Цифровий» у випадку тимчасового затримання ТЗ, визначено **період з 23 квітня 2021 року по 31 грудня 2023 року**. У зазначений період вказаний ринок мав сталу структуру, оскільки на ньому не діяли інші учасники, крім ТОВ «УПР».

3.6. Бар'єри вступу на ринок

- (36) У пункті 1.3 Методики визначено, що бар'єри вступу на ринок – обставини, що перешкоджають новим суб'єктам господарювання почати конкурувати на рівних із суб'єктами господарювання, що вже діють на певному товарному ринку.
- (37) За інформацією, отриманою від товариства з обмеженою відповідальністю «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «ГЕРЦ» (далі – ТОВ «ФК «ГЕРЦ»)) листом від 27.06.2023

³ Лист ТОВ «УПР» від 29.03.2023 № 281 (вх. Комітету № 8-07/400-кі від 30.03.2023).

⁴ [конфіденційна інформація]

№ 23/06-27/01 (вх. Комітету № 8-08/8745 від 30.06.2023), адміністративним бар'єром для вступу на ринок послуг із переказу коштів платниками у безготівковій формі в Застосунку є процедура укладення договору про співпрацю між учасниками проєкту для набуття статусу учасника проєкту ПЦМС «Київ Цифровий», складовою частиною якої є Застосунок.

- (38) Крім того, як зазначає ТОВ «УПР» у листі від 29.03.2023 № 281 (вх. Комітету № 8-07/400-кі від 30.03.2023), у зв'язку з необхідністю інтеграції ПЦМС «Київ Цифровий» з інформаційною системою (далі – ІС) ТОВ «УПР» з метою реалізації можливості надання платіжних послуг користувачам Застосунку, ТОВ «УПР» зазнало додаткових затрат на розробку та підтримку інтеграції платформи.
- (39) *[конфіденційна інформація]*
- (40) Крім того, як повідомило КП «ГІОЦ», програмне забезпечення інших фінансових компаній, які потенційно можуть надати свої пропозиції до співпраці з КП «ГІОЦ», повинно забезпечувати обробку звернення платника та передачу (обмін) даних із застосуванням протоколу обміну (взаємодії) (API), з детальним описом якого можна ознайомитись у додатку 1 до Договору № П-21/04-1 від 23.04.2021, який вже укладено з ТОВ «УПР».
- (41) Отже, бар'єрами вступу на ринок прийому платежів від платників і подальшого переказу коштів через ПЦМС «Київ Цифровий», складовою частиною якої є Застосунок, у випадку тимчасового затримання ТЗ, крім адміністративного, є ще економічний і технологічний бар'єри.

3.7. Установлення монопольного (домінуючого) становища

- (42) Згідно з абзацом другим частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.
- (43) КП «ГІОЦ» є єдиним суб'єктом господарювання, який має правові підстави приймати рішення, зокрема щодо визначення напряму розвитку ПЦМС «Київ Цифровий», складовою частиною якої є Застосунок, зокрема, у частині залучення надавачів платіжних послуг для надання послуг прийому платежів від платників і подальшого переказу коштів за послуги евакуації, за зберігання ТЗ на спеціальному майданчику, оплати штрафів за порушення ПДР.
- (44) Доступ до ПЦМС «Київ Цифровий» надавачам платіжних послуг забезпечує виключно КП «ГІОЦ» шляхом проведення процедури укладення договорів про співпрацю між надавачами платіжних послуг та КП «ГІОЦ».
- (45) Отже, КП «ГІОЦ» не має жодного конкурента на ринку послуги з доступу надавачів платіжних послуг до ПЦМС «Київ Цифровий», складовою частиною якої є Застосунок, з метою надання послуг прийому платежів від платників і подальшого переказу коштів через ПЦМС «Київ Цифровий» у випадку тимчасового затримання ТЗ.
- (46) Враховуючи, що відсутні будь-які інші суб'єкти господарювання, які можуть надавати доступ до ПЦМС «Київ Цифровий», складовою частиною якої є Застосунок, надавачам платіжних послуг, з метою прийому платежів від платників і подальшого переказу коштів через ПЦМС «Київ Цифровий» у випадку тимчасового затримання ТЗ, немає потреби визначати загальний обсяг товару, що обертається на ринку, і, відповідно, здійснювати розрахунок частки на ринку КП «ГІОЦ».
- (47) Отже, у період із **23 квітня 2021 року по 31 грудня 2023 року** КП «ГІОЦ» має ознаки такого, що займає монопольне (домінуюче) становище на ринку надання послуги з доступу надавачам платіжних послуг до ПЦМС «Київ Цифровий», складовою

частиною якої є Застосунок, з метою прийому платежів від платників і подальшого переказу коштів через ПЦМС «Київ Цифровий» у випадку тимчасового затримання ТЗ.

4. ОБСТАВИНИ, ВСТАНОВЛЕНІ ПІД ЧАС ДОСЛІДЖЕННЯ

- (48) Відповідно до наказу КП «ГІОЦ» від 20.11.2020 № 148 «Про створення Платформи цифрових мобільних сервісів «Київ цифровий» КП «ГІОЦ» є власником майнових прав на ПЦМС «Київ Цифровий», складовою частиною якої є Застосунок.
- (49) Користувачі Застосунку (фізичні і юридичні особи), зокрема, мають можливість оплати за послуги проїзду в міському пасажирському транспорті міста Києва незалежно від форм власності, сплати платежів у випадку тимчасового затримання ТЗ, паркування.
- (50) У випадку тимчасового затримання ТЗ власник ТЗ (фізична або юридична особа) через Застосунок може сплатити плату за послуги евакуації, за збереження транспортного засобу на спеціальному майданчику, штрафи за порушення ПДР⁵.
- (51) Відповідно до інформації Департаменту транспортної інфраструктури КМДА⁶ (далі – Департамент ТІ КМДА) КП «ГІОЦ» має доступ до інформації щодо фіксації інспектором з паркування порушень правил зупинки, стоянки, паркування ТЗ, а також проведення тимчасового затримання ТЗ у випадках, визначених Кодексом України про адміністративні правопорушення.
- (52) У разі формування інспектором з паркування повідомлення про притягнення до адміністративної відповідальності власник ТЗ, який є користувачем Застосунку та зареєстрував у ньому ТЗ⁷, отримує пуш-повідомлення про порушення ПДР через Застосунок без зобов'язання до обов'язкової сплати штрафу та інших платежів за допомогою Застосунку.
- (53) У разі тимчасового затримання ТЗ інспектором із паркування в місті Києві існує два способи, у які власник ТЗ може оформити заяву на повернення тимчасово затриманого ТЗ:
- особисто на штрафмайданчиках;
 - у Застосунку.
- (54) При цьому Застосунок передбачає більш тривалий графік (як у межах однієї доби, так і в межах тижня) оброблення електронних заяв на повернення ТЗ, поданих через Застосунок, а саме: з понеділка по п'ятницю з 09.00 по 22.00, у суботу з 09.00 по 21.00, у неділю з 11.00 по 21.00.
- (55) У разі оформлення заяви на повернення ТЗ особисто на штрафмайданчиках у м. Києві графіки роботи будуть такими:
- вул. Набережно-Лугова, 4 (графік роботи: з понеділка по четвер з 09.00 по 18.00, у п'ятницю з 09.00 по 16.45, у суботу з 10.00 по 17.00, неділя – вихідний);
 - вул. Хоткевича, 20-Б (графік роботи: з понеділка по п'ятницю з 09.00 по 20.00, субота, неділя – вихідний);
 - вул. Академіка Туполева, 19 (графік роботи: з понеділка по четвер з 09.00 по 18.00, у п'ятницю з 09.00 по 16.45, субота, неділя – вихідний).

⁵ Штрафи за порушення ПДР – адміністративні штрафи у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, які застосовуються в разі порушення Правил дорожнього руху, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10.10.2001 № 1306.

⁶ Лист Департаменту ТІ КМДА від 31.03.2023 № 053-3256 (вх. Комітету № 5-07/5287 від 31.03.2023).

⁷ У разі якщо власник ТЗ не зареєстрований у Застосунку, інформацію про тимчасове затримання свого ТЗ він може дізнатися, зателефонувавши до служби «102» Національної поліції, за бажанням – відстежити та сплатити штраф через мобільний застосунок «Штрафи ПДР» або Електронний кабінет водія Міністерства внутрішніх справ.

- (56) Тобто особисте подання заяви на повернення ТЗ у пункті видачі ТЗ є значно складнішим, ніж із використанням Застосунок, оскільки передбачає необхідність особистого відвідування одного з трьох штрафмайданчиків для оформлення заяви та лише в час, визначений його розкладом роботи (який є меншим, ніж час оброблення електронних заяв у Застосунку).
- (57) За даними Офіційного порталу Києва, Застосунок – єдиний сервіс в Україні, що дозволяє повернути евакуйовану автівку зі штрафмайданчика без черг⁸.
- (58) Якщо власник бажає оформити заяву на повернення тимчасово затриманого ТЗ через Застосунок, він повинен сплатити за це передбачені законодавством платежі, використовуючи функціонал цього застосунку, а саме, за допомогою платіжної системи ІРАУ, яка інтегрована в Застосунок.
- (59) КП «ГІОЦ» листом від 28.02.2023 № 303-775 (вх. Комітету № 8-07/4149 від 01.03.2023) та Департамент інформаційно-комунікаційних технологій КМДА у листі від 15.03.2023 № 075-556 (вх. Комітету № 5-07/4654 від 15.03.2023) зазначив: *«Окрім платіжного сервісу ІРАУ оплата вказаних платежів можлива також наступним чином:*
- *через мобільні термінали 2click, які належать ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ №1», що розташовані на штрафмайданчиках для розміщення тимчасово затриманих транспортних засобів за адресою: м. Київ, Набережно-Лугова 4;*
 - *у касі будь-якого банку або безготівковим платежем (з власної карти за допомогою системи клієнт-банк або мобільних додатків банківських установ) за банківськими реквізитами, які платник може отримати у фахівців Управління (інспекції) з паркування Департаменту ТІ КМДА, які займаються опрацюванням заяв на повернення тимчасово затриманих транспортних засобів на штрафмайданчиках, розташовані за адресами: м. Київ, вул. Набережно-Лугова, 4; м. Київ, вул. Хоткевича, 20-Б; м. Київ, вул. Академіка Туполева, 19».*
- (60) Власнику ТЗ, який є користувачем Застосунку й оформляє електронну заяву про повернення тимчасово затриманого ТЗ через Застосунок, не надається можливість завантажити квитанції про сплату платежів, які він сплатив у банку чи небанківській фінансовій установі (тобто поза межами Застосунку), оскільки відсутня технологічна можливість перевірити факт здійснення оплати цією особою та справжність (достовірність) завантажених нею документів.
- (61) ТОВ «УПР» на підставі ліцензійного договору має право на використання торговельної марки ІРАУ та комп'ютерної програми – платіжного сервісу ІРАУ, відповідно до якого забезпечується можливість прийняття та обліку інформації про паркування, тимчасово затримані ТЗ за порушення ПДР та інформацію про платежі, здійснені платниками⁹.
- (62) Згідно з наданою КП «ГІОЦ» інформацією в листі від 28.02.2023 № 303-775 (вх. Комітету № 8-07/4149 від 01.03.2023), інформація (відомості) про розмір комісії у випадку сплати штрафу за порушення ПДР, евакуацію автомобіля, за збереження ТЗ на спеціальному майданчику відображається в Застосунку виокремлено, а розмір комісії ТОВ «УПР» встановлює для платників самостійно. Комісія, яку утримує ТОВ «УПР» за послуги переказу під час сплати платежів у випадку тимчасового затримання ТЗ через Застосунок, встановлена на рівні 5% та 10% від суми платежу.
- (63) Вартість послуги відрізняється залежно від того, чи передбачає надання послуги потребу використання послуг інтернет-еквайрингу, участь у платіжній системі, використання послуг розрахункового банку та чи враховує вартість приєднання до

⁸ https://kyivcity.gov.ua/news/u_stolitsi_zapustili_noviy_zastosunok_miskikh_servisiv_kiv_tsifroviy/#:~:text=%.

⁹ Лист ТОВ «УНІВЕРСАЛЬНИЙ ДАТА ЦЕНТР» від 24.02.2023 № 76 (вх. № 8-07/3996 від 27.02.2023).

- ПЦМС «Київ Цифровий» з виконанням необхідних технологічних умов, що визначаються згідно з умовами Договору № П-21/04-1 від 23.04.2021.
- (64) Для забезпечення роботи сервісів ПЦМС «Київ Цифровий», у тому числі й Застосунку, а також надання користувачам можливості скористатися сервісом оплати паркування, оплати штрафів за порушення ПДР та/чи послуг евакуації, КП «ГІОЦ» уклало такі договори:
1. Угоду про співпрацю щодо організації обміну інформацією та про передачу даних до ПЦМС «Київ Цифровий» від 21 грудня 2020 року з Департаментом ТІ КМДА (далі – Угода від 21.12.2020).
- У межах Угоди від 21.12.2020 здійснюється обмін інформацією в електронній формі щодо фіксації інспекторами з паркування порушень ПДР, а також проведення інспекторами тимчасового затримання ТЗ у випадках, визначених Кодексом України про адміністративні правопорушення. У межах цієї угоди інформаційно-технологічна взаємодія між Департаментом ТІ КМДА та КП «ГІОЦ» здійснюється на безоплатній основі. КП «ГІОЦ» самостійно визначає умови договорів з банківськими та фінансовими установами, що забезпечують процес приймання та переказу коштів.
2. Договір № П-21/04-1 від 23.04.2021 з ТОВ «УПР», відповідно до якого КП «ГІОЦ» надає ТОВ «УПР» інформаційні послуги, що полягають в організації та підтриманні доступу ТОВ «УПР» до ПЦМС «Київ Цифровий» з метою забезпечення можливості прийняття та обліку інформації про паркування, тимчасово затримані ТЗ за порушення ПДР та інформації про платежі, здійснені платниками.
- (65) Тобто на сьогодні КП «ГІОЦ» уклало договори лише з одним надавачем платіжних послуг – ТОВ «УПР», яке має ліцензійне право користування платіжною системою ІРАУ для надання послуг із прийому та переказу платежів через ПЦМС «Київ Цифровий» у випадку тимчасового затримання ТЗ.
- (66) Відповідно до інформації, розміщеної на сайті Національного банку України, у Реєстрі платіжної інфраструктури зареєстровано 72 надавачі платіжних послуг. Тобто 72 суб'єкти господарювання, які потенційно можуть надавати платіжні послуги в Застосунку.
- (67) Такі обставини (а саме, коли наявний лише один надавач платіжних послуг у функціоналі Застосунку) можуть свідчити про привілейоване становище платіжної системи ІРАУ.
- (68) За інформацією Департаменту ІКТ КМДА, зазначеною в листі від 03.07.2023 № 075-1471 (вх. Комітету № 5-07/8808 від 03.07.2023), господарські договори, що укладає КП «ГІОЦ» у рамках ведення господарської діяльності підприємства з метою отримання прибутку, відповідно до повноважень керівника КП «ГІОЦ» не потребують окремого погодження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) чи її структурними підрозділами.
- (69) *[конфіденційна інформація]*
- (70) *[конфіденційна інформація]*
- (71) За 2022 рік сума винагороди КП «ГІОЦ» становила 662 952,46 грн¹⁰.
- (72) *[конфіденційна інформація]*
- (73) За інформацією, наданою КП «ГІОЦ» листом від 28.02.2023 № 303-775 (вх. Комітету № 8-07/4149 від 01.03.2023):

¹⁰ Лист КП «ГІОЦ» від 28.02.2023 № 303-775 (вх. Комітету № 8-07/4149 від 01.03.2023).

- КП «ГІОЦ» під час розробки та подальшої модернізації ПЦМС «Київ Цифровий» передбачило можливість доступу до нього необмеженої кількості фінансових компаній у разі наявності в них необхідного програмного забезпечення. Таке програмне забезпечення повинно забезпечувати обробку звернення платника та передачу (обмін) даних із застосуванням протоколу обміну (взаємодії) (API), передбаченого додатком 1 до Договору від 23 квітня 2021 року № П-21/04-1 про надання послуг;

- на дату відповіді на вимогу Комітету КП «ГІОЦ» не отримувало пропозицій щодо залучення до співпраці з використанням ПЦМС «Київ Цифровий» від інших фінансових компаній, крім ТОВ «УПР»;

- КП «ГІОЦ» проводить роботи щодо залучення інших фінансових компаній для здійснення оплати штрафів за порушення правил паркування, послуг з евакуації, штрафів за порушення ПДР;

- КП «ГІОЦ» не висуває до цих компаній інших вимог, крім технологічної сумісності програмного забезпечення, та не вчиняє будь-яких дій, що призводять чи можуть призвести до обмеження економічної конкуренції.

- (74) КП «ГІОЦ» не уклало договорів з іншими надавачами платіжних послуг, крім ТОВ «УПР», для надання користувачам Застосунок можливості скористатися сервісом оплати платежів у випадку тимчасового затримання ТЗ і не надало підтвердження того, яким способом здійснюється робота щодо залучення інших надавачів платіжних послуг.

5. ВИСНОВОК

- (75) Надавачі платіжних послуг для здійснення діяльності з надання послуг прийому платежів від платників і подальшого переказу коштів через ПЦМС «Київ Цифровий», складовою частиною якої є Застосунок, зобов'язані укласти з КП «ГІОЦ» договір, що надасть надавачу платіжних послуг доступ до ПЦМС «Київ Цифровий» з метою забезпечення можливості прийняття та передачі інформації про паркування, евакуацію та порушення ПДР і платежі, здійснені платниками.

- (76) Як свідчать матеріали дослідження:

- КП «ГІОЦ» не забезпечило можливості залучення надавачів платіжних послуг для надання послуг із прийому платежів від платників і подальшого переказу коштів через ПЦМС «Київ Цифровий», складовою частиною якої є Застосунок, у випадку тимчасово затриманого ТЗ;

- КП «ГІОЦ» уклало договір лише з ТОВ «УПР», при тому, що потенційно надавати послуги з прийому платежів від платників і подальшого переказу коштів через ПЦМС «Київ Цифровий», складовою частиною якої є Застосунок, у випадку тимчасово затриманого ТЗ можуть надавачі платіжних послуг, включені до Реєстру платіжної інфраструктури.

- (77) Отже, за наявності конкуренції на ринку послуг із прийому платежів від платників і подальшого переказу коштів через ПЦМС «Київ Цифровий», складовою частиною якої є Застосунок, у випадку тимчасового затримання ТЗ платники мали б змогу скористатись аналогічною послугою, яку надавав би інший суб'єкт господарювання, на прийнятних для них умовах, зокрема за нижчою ціною.

За приписами частини другої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкти господарювання зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Враховуючи викладене, з метою здійснення заходів, спрямованих на запобігання порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, на підставі пункту 5 частини третьої статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» Антимонопольний

комітет України надає комунальному підприємству «ГОЛОВНИЙ ІНФОРМАЦІЙНО-ОБЧИСЛЮВАЛЬНИЙ ЦЕНТР» такі обов'язкові для розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Вжити заходів для залучення надавачів платіжних послуг до інформаційно-комунікаційної системи «Платформа цифрових мобільних сервісів «Київ цифровий» на прозорих, чітких і недискримінаційних умовах із метою прийому платежів від платників і подальшого переказу коштів через інформаційно-комунікаційну систему «Платформа цифрових мобільних сервісів «Київ цифровий», складовою частиною якої є мобільний застосунок «Київ цифровий», зокрема у випадку тимчасового затримання транспортного засобу.

Рекомендації Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами та особами, яким вони надані.

Про результати розгляду цих рекомендацій повідомити Антимонопольний комітет України у 30-денний строк із дня їх отримання.

Голова Комітету

Павло КИРИЛЕНКО